

שופטים ושוטרים. שופטים לדון שוטרים לכוף בעלי דינין לקיים עליהם את הדין וכן הוא אומר ויהי דוד עושה משפט וצדקה לכל עמו. ויואב בן צרויה על הצבא מה ענין זה לזה אבל דוד עושה הדין ויואב מכריח לקיים גזרת הדין: דעת זקנים מבעלי התוספות

שופטים ושוטרים תתן לך וגו' ושפטו את העם משפט צדק. היה לו לומר ושפטו אותך כי מלת אותך תבוא במקום תתן לך. ובמקום ושפטו הוה ליה למימר וישפטו כי ושפטו אינו ציווי כי אם הודעת דברים שכך יהיה: ביאור הענין הוא שפסוק זה ציווי למי שיש סיפק בידו למנות דיינים שימנה אותם על מנת שיהיו דיינים ולא יחניפו אפילו לזה הממנה אותם, וזה שאמר תתן לך על עצמך ונמשך בזה בקל וחומר שישפטו את כל העם משפט צדק כי אם לא יחניפו גם לך קל וחומר לכל העם, לכך אמר ושפטו לשון הודעת דברים לומר שכך יהיה בודאי בקל וחומר. לא כמנהג דורינו שכל מי אשר סיפק בידו למנות דיינים בורר לו קרובו או מיודעו דומה כאילו התנה עמו בפרוש על מנת שיחניף לו וכן עושים, ונמשך מזה שגם כל העם אפילו רחוקים לא ישפטו בצדק כי הדיין צריך להשוות כל הדינין שלא יאמרו לו אתמול פסקת כך וכך לקרובך או למיודעך או לבן עירך ועכשיו אתה משנה בדין לזה: **ועל דרך הרמז** יש לפרש שבכל מקום שנאמר העם מדבר ברשעים כמו שפירש רש"י בפסוק (במדבר י"א א') ויהי העם כמתאוננים. וחז"ל אמרו (אבות א' ח') כשבעלי דינין עומדין לפניך יהיו בעיניך כרשעים וכו', לכך אמר ושפטו את העם כי בשעת המשפט יהיו בעיניך כשאר העם אשר הרשעים מכונים בהם, אמנם משפט צדק אחר המשפט יתהפך הרשעות לצדק כי יהיו בעיניך כצדיקים כשקיבלו עליהם את הדין. **דבר אחר שופטים ושוטרים תתן לך** קשוט עצמך תחילה (בבא מציעא ק"ז ב') ואחר כך ושפטו את העם לקשט זולתו כי כל דיינא דמפקין מיניה ממונא בדינא לאו דיינא הוא (בבא בתרא נ"ח ב'): כלי יקר

שופטים וגו'. סמך מצוה זו למצות ג' פעמים וגו' שלפניה, להעיר שהגם שמצוך לעלות שלשה פעמים בשנה ליראות את פני ה' ושם היא עומדת סנהדרי גדולה קבועה אף על פי כן צריך למנות שופטים וכו' ולא יסמכו על בית דין שלפני ה' בלשכת הגזית לבד, והטעם כדי שלא תענה הדין עד עלות אל המקום, וטעם השוטרים אמרו בפסיקתא ר' אלעזר בן שמוע אומר אם יש שוטרים יש שופטים אם אין שוטרים אין שופטים ע"כ, הדברים מוכיחים שאם אין שוטרים אין חיוב מצות שופטים, ומעתה כל שיודעים ישראל שהעם אינם נשמעים לשופטים והשופטים אינם יכולים לכופם אין חיוב במינוי השופטים, וכל שהעם נשמעים לדייניהם בלא שוטרים חייבין למנות שופטים וקוראים אנו בשופט זה שופט ושוטר: אור החיים הק'

שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך. פירוש, אהבה ויראה תתן לך בכל שעריך, בכל המחשבות שלך, מלשון נודע בשערים בעלה (משלי ל"א, כ"ג): (ליקוטים יקרים דף י"ח ע"א, אור תורה): ספר בעל שם טוב

סיפורי צדיקים

על פי התורה אשר יורוך ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא תסור וגו'. בשם הבעש"ט ז"ל, שהט"ז והש"ך הם הפוסקים האחרונים, ועל כן צריך לראות שלא לעבור על דעתם כי אם להחמיר, אבל לא להקל נגדם, כי אם בצירוף איזה טעם, באופן שגם הם היו מסכימים להקל, כגון בהפסד מרובה וכדומה, אבל מכל מקום גם החיבורים שאחר הט"ז והש"ך חס ושלום להרהר עליהם מאחר שנתקבלו, ויש הסכם עליהם, נמשך בהם כח רוח הקודש: (שארית ישראל ברמזי סוכות): ספר בעל שם טוב

הריב"ש נבג"מ שיבח את המהרש"א מאוד בגודל צדקתו, עד שאמר שאם היו העולם יודעים מזה, היו לוחכים העפר שעל גבי קברו: (שארית ישראל בשער התקשרות דרוש ו'): ספר בעל שם טוב עה"ת

בתחילת ימי הגאון מוהר"ר יחזקאל מפראג (הגאון בעל נודע ביהודה ז"ל) אמר הבעל שם טוב א) שהכריזו משמים, הוו זהירים ביחזקאל ותורתו: (צרור החיים דף ל"ב ע"ג בשם הר"י מסקווירא) ספר בעל שם טוב - פרשת שופטים אות ו

א) **בספר בית רבי** פרק כ"ח איתא שכמה פעמים היה הבעל שם טוב אצל הגאון בעל נודע ביהודה והיה מתאכסן אצלו, והנודע ביהודה היה משתדל בהכנסת אורחים, ובכבודו ובעצמו היה מגיש משקה חמין (טייא) להבעש"ט, וראה הבעש"ט שיש לו להנודע ביהודה ביטול תורה על ידו, ופסק מלהתאכסן אצלו וכו' עיין שם כל הפרק: מקור מים חיים - פרשת שופטים הערה א'

על התורה ועל העבודה

ושפטו כו' העם משפט צדק ע"פ מ"ש בס' נועם אלימלך פי' עם הארץ מלשון גחלים עוממות כו' ע"ש. כן י"ל כאן שעיקר המשפט והשגחה על הגשמיות שאין ניכר ונגלה הארה הקדושה שנגנז בה. וכן מ"ש צדק צדק תרדוף מקום שצריך רדיפה למצוא הצדק. הוא בעניני עוה"ז. שנק' עלמא דשיקרא. עכ"ז צריך האדם להאמין שיש בכ"ד הארה גנוזה כנ"ל. וע"י הרדיפה למצוא הצדק. מתגלה לו בכל מקום. והוא בתנאי שלא להתדבק בגשמיות. וזה ולא תקח שוחד כו'. שע"י הנאות עוה"ז מתכסה האמת והצדק. ומתחזק כח השקר וחיצוניות כמ"ש החושך יכסה ארץ כו': שפת אמת שנת תרל"ב

הפטורה

מַה יָּאנָוּן עַל טוּרֵי אַרְעָא דְּיִשְׁרָאֵל רְגְלֵי מְבַסֵּר מַשְׁמַע שְׁלָם מְבַסֵּר טַב מַשְׁמַע פּוּרְקָן אֱמַר לְכָנְשְׁתָּא דְּצִיּוֹן אִיתְגְּלִיאַת מַלְכוּתָא דֵּאֱלָקָיִךְ: תרגום יונתן ישעיהו פנ"ב פ"ז

מה נאוו - מה מאד נאים רגלי המבשר העולה על ההרים להשמיע הקול למרחוק ומשמיע וכו' וכפל הדבר פעמים ושלש במ"ש לפי מרבית השלום והישועה:

אומר לציון - המבשר יאמר לציון הנה מלך אלקיך ר"ל הראה מלכותו וממשלתו לכל העולם: מצודת דוד ישעיהו פנ"ב פ"ז

מה נאוו. מצייר כי המבשר יעלה על ראשי ההרים כמ"ש (לעיל מ', ט') על הר גבוה עלי לך מבשרת ציון, תחלה ישמיע שלום מן האויב, ואח"כ מבשר טוב שהוא בנין המקדש וצמיחת קרן דוד (שיבאר פסוק ח') ואח"כ משמיע ישועה, הוא קיבוץ גליות (שיבאר פסוק ט'), ואח"כ אומר לציון מלך אלקיך, הוא התגלות מלכות שמים בכל הארץ ובכל העמים (שיבואר פסוק י'): מלבי"ם

עיקר עבודת השם בשמחה, כדאי' תחת אשר לא עבדת כו' בשמחה, וזה הרמז ושמחת בכל הטוב. כ' עבדו את ד' בשמחה באו לפניו ברננה. הרמז על אלול כדאי' יסדר שבחו של מקום. באו לפניו ברננה ואח"כ יתפלל הרמז על הימים הנוראים. וע"י שמחה יכול לבא לעבדות השם. הוא עשנו ולוא, בשם הח' הרי"ם ז"ל, רמז על ר"ח אלול. כתיב עבדו את ד' ביראה. שניהם ביחד ע"י יראת שמים בא לשמחה. זמן שמחה באלול, דאי' משנכנס אדר מרבין בשמחה. וכן באלול כדאי' שהחודש דומה לאדר. ואי' שמחתי ושימחתי אולי הרמז כלפי מעלה. בנ"י מעוררין שמחה בשמים וע"ז יכולין להתקרב, ואי' בשפ"א על עיני ד' אלק' בה מראשית השנה, דרשו בגמרא על ר"ה תשרי, נמצא אחרית השנה זה אלול עיני ד' אלק', ויכול להתקרב ולעורר שמחה בשמים כדאי' בשם הרבי ר' בער ז"ל שוש אשיש בד', פועל יוצא, שמעוררין שמחה בשמים. כחתן יכהן פאר כעין השמחה במעונו ראשית השנה, וזה ראשית בכורי אדמתך, ובזה יכול להתגבר על ראשית גוים עמלק, להכניע את הסט"א. ושבת ג"כ זמן שמחה, ישמחו במלכותך שומרי שבת. השבת מסייע ובשבת הזמן לקבלת יראת שמים, ירא שבת. וע"י היראה יבוא לשמחה. ואי' בקול שמחה, על הימים האלו, השמחה והדאגה מסותרת בפחד, הרמז על שמחה ויראת שמים, יזכהו ד' להיות לו שניהם יחד, שיכול האדם להגיע לזה קול שמחה שמתעורר הקול. (בית ישראל, תבא תשי"ט): ספר ערוגות הבושם - על איגרת הקודש

ימי הרחמים והרצון

בכל מקום שאומרים שהוא עת רצון כמו באלול ובס"ג בשבת. הגם כי בהש"י לא שייך זמן. ע"כ הפי' שהוא עת רצון באדם שיוכל לקרב עצמו ולדבק בהקב"ה ברצון אמת בפנימיות הלב. כי הקדוש ברוך הוא מלא רצון. ורק מי שזוכה יוכל להתקרב אליו. כי כמים הפנים כו'. וכפי התעוררות רחמים בלב על עצמו. איך שיש בו נקודה קדושה מהקדוש ברוך הוא ונטבע בחומר וגשמיות וכפי התעוררות בלבו ככה מתעורר עליו רחמים רבים בשמים ג"כ: שפת אמת - תרל"א

ועוד יש לפרש ארוממך ד' כי דליתני וכו', דהנה אלו הב' חדשים, מגיע אליהם אותיות ד"ל, ולחדש אלול מגיע הת', וכאשר יצורף אליהם חדש אלול מתהווה דל"ת פתוחה לשבים. והנה מבואר בזהר [ח"ב ע"ח ע"ב], כי ניסן אייר סיון נפלו לחלק יעקב, ותמוז אב אלול לחלק עשו, והנה זה היה שמחה לעשו שנפל גם אלול לחלקו, ואז לא היו יכולים ח"ו לשוב בתשובה קודם ראש השנה, ועשה יעקב עמו מלחמה ולקח מידו חדש אלול, והכינו לתשובה לישראל, ועי"ז ממתקים הדינים שנתהוו בתמוז ואב, ויצורף הת' לאותיות ד"ל ומתהווה דל"ת פתוחה לשבים, וזהו ארוממך ד' כי דליתני"י שעשית לי הצירוף דל"ת על ידי חדש אלול, ולא שמחת אויבי לי, שהיה אויבי מצפה שיהיה אלול לחלקו ח"ו, וכעת בעזר צור ישועתינו הוא חלקנו גורלינו, להשיבנו אליו ברחמים: ספר אגרא דפרקא - אות ר"מ

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - Mailing address:
714 Park Ave Lakewood NJ 08701-2025;
chizuk620@gmail.com ברשות ובהדרכת גדולי התורה
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", או שיעור באידיש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפו"ש, לע"נ או לזכות את הרבים - אחב"י ביותר מד' אלף מקומות בעולם קע"ה כ"י להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally

לימוד אור החיים הק' בחבורה ליל ששי 8:30 pm
לזכר עולם יהי' צדיק
מו"ר הגה"צ ר' שלמה זלמן ב"ר דוד אריה זצוק"ל
[ר' זלמן בריזל - מזקני אנ"ש פינסק קארלין]
נלב"ע ג' אלול תשנ"ט תנצב"ה - זכיעוע"א

Seforim of "Al HaTorah Val HoAvodah" years 5769, 5770, 5775, 5778,
And the new Sefer "Divrei Torah Baer Heitev" [in English]
are now in print, to order call 1-919-459-5858, or 1-844-212-0689